

θητα φρούρια ἐκεῖ ἰστάμενα πρὸς χλεύην καὶ μυκτηρισμὸν τῶν ἐξαγριουμένων ὀρμητικῶν κυμάτων ὅτε ὁ μαινόμενος ἀνεμὸς προκαλεῖ τὴν σφοδρὰν θύελλαν ἐναντίον τῶν ἀπτοήτων ἐκείνων ἀπορρώγων βράχων, μεγίστην δ' ἐνεποίουν συναίσθησιν ἄλλοθι μὲν διαυγαζόμενα ὑπὸ τῆς σεληνιαίας αἴγλης, ἄλλοθι δὲ ἀμαυρούμενα ὑπὸ τῆς ἐπιρριπτομένης σκιάς τῶν ἐπιπροσθουσῶν πλευρῶν. Ὁ ἐπιπνέων πόντιος ἀὴρ βαρυτάτην παρήγαγε βοήν ἀπηχῶν ἐπὶ τῶν παρακειμένων χαραδρῶν, τὰ προσκόπτοντα κύματα ἐπὶ τῶν ἀγρίων λίθων τῆς σκαιᾶς παραλίας ῥόχθον βροντώδη, ἀμφοτέρα δὲ παταγώδη βαρεῖαν ἀρμονίαν βυθίζουσας τὴν ψυχὴν εἰς συναισθήματα ἀλγεινὰ καὶ μετεωρίζουσας τὴν φαντασίαν πρὸς ἀγνώστους ἐκτάσεις, ἀφ' ὧν οὐδὲν δυναμένη νὰ κατάσχη πρὸς ἀπόλαυσιν καταρρεῖε περίλυπος διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς. Ὁ ἰσχυρὸς κρότος τῆς ἔλικος ἐπιτηδεῖως παρενεῖρε τὸν θόρυβόν του, ἐν τῇ ἀποτελούμενῃ δὲ ταύτῃ παραχῶδῃ μουσικῇ ὑπὸ τὸν αἴθριον οὐρανὸν καὶ μεταξὺ ἀπροσίτου ἀκτῆς καὶ ἀχανοῦς θαλάσσης ὁ διαπλέων ἠσθάνετο τὴν δύναμιν τῆς τέχνης ἀμιλλωμένην πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς φύσεως. Ἀπερίγραπτοι εἶνε αἱ στιγμαὶ αὐταί, καθ' ἃς τὸ βλέμμα πλανᾶται ἀπὸ τοῦ λαμπροτάτου φωτὸς τῆς σελήνης μέχρι τοῦ σκοτεινοτάτου ζόφου τοῦ μακρὰν ἀπολυομένου ὀρίζοντος· τὰ δύο ταῦτα ἀντίθετα θεάματα παράγουσιν ἀντιθέτους ἐντυπώσεις καὶ οὐδεμία σταθερὰ πεποίθησις ἱκανοποιεῖ τὸν ταλαντευόμενον λογισμὸν. Ἀπερίγραπτοι εἶνε αἱ στιγμαὶ αὐταί, καθ' ἃς ἡ ἀκοὴ κατακρηδεῖται ὑπὸ τοιαύτης συνθέσεως ἀρρήτων τόνων τοῦ ἀπηχοῦντος ἀέρος, τοῦ ῥόχθου τῶν συνθραυομένων κυμάτων καὶ τοῦ κρότου τῆς ἔλικος· κενὸν τι ἄπειρον ἰδανικὸν σαγηνεύει τὸ πνεῦμα διακυλινδούμενον ἀπὸ ἐπινοίας εἰς ἐπίνοιαν, ἢ φαντασία μάτην ζητεῖ νὰ διασπάσῃ τοὺς δεσμοὺς τῆς σαρκὸς ὅπως ἀνέλθῃ εἰς τὸ ἀποκαλυπτόμενον ὕψος, ἢ δὲ καρδίᾳ τήκεται μὴ κατορθοῦσα νὰ σβέσῃ τὰς φλόγας ἀνεπιτεύκτων πόθων.

Τὸ μεσονύκτιον παρήλαθε, οὐδεὶς δὲ σχεδὸν τῶν ἐπιβατῶν ἀπέμεινεν ἄγρυπνος καταλαβὼν τὴν ἰδίαν κλίνην· μάλιστα τινὲς ὡς προσκεφάλαιον ἔχοντες τὸ ξηρὸν τοῦ πλοίου περισανίδωμα καὶ στρωμνὴν σμικρότατον ἔδρανον ὀρσιζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐπιπνέοντος ἀέρος εἶχον ἐγκαταλίπει ἑαυτοὺς ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιπροσθέτου περιθάλψεως ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ ὕπνου, τὸν ὅποιον οὔτε αἱ παχεῖαι ἐπιστρώσεις, οὔτε τὰ ἀρωματώδη παραπετάσματα ἐπάγουσιν ἀναπαυτικὸν ὡς ἡ ἐμφωλεύουσα ἐν τῇ συνειδήσει εἰρήνη, μόνῃ ἀνεξάντλητος πηγὴ θεῶν ὀνείρων. Τὸ πλοῖον ἀπὸ πολλοῦ παρακάμψαν τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Μαλέα ἐφέρετο ἄνω πρὸς τὸν μικρὸν κόλπον τῆς Μονεμβασίας, λίαν δὲ πρωτὶ πρὶν ἢ ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ προσωρμίσθη ἐν τῷ λιμένι τῆς πόλεως ταύτης, πρὸ τῆς ὁποίας ἡ παραχθεῖσα ἐντύπωσις δὲν ἦτο κοινὴ ἀλλὰ διαφέρουσα, καθόσον ὅποιαν δῆποτε καὶ ἂν ἔβλεπέ τις ἐκεῖ θεῶν, εὐαρέστως καὶ περιέργως ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ τῆς παρισταμένης πόλεως, ἐνῶ εἶχε κλείσει αὐτοὺς βεβαρημένους ὑπὸ τῆς σκαιοτήτος τῶν ἀγρίων ὀρέων. Ἀλλὰ τῆς πρώτης

ταύτης ἐντυπώσεως παρελθούσης τὸ θέαμα δὲν ἦτο ἐφεξῆς ὁμοίως εὐχάριστον, ἀλλὰ τὸναντίον ἀλγεινότερον, μάλιστα δὲ τῷ γινώσκοντι ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἄλλοτε ἤκμασεν ὀνομαστὴ ἐνῶ νῦν σχεδὸν ἀπέμεινεν ἔρημος.

Ἡ Μονεμβασία εἶνε ἐκτισμένη ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ τῆς κατωφερείας παμμεγέθους βράχου, τοῦ ἀκρωτηρίου Μινῶα, ὅπερ ἀποχωρισθὲν τῆς λοιπῆς γῆς ἐγένετο νῆσος. Ὁ βράχος οὗτος παρουσιάζει ἐξαιρετικὴν εἰκόνα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἀναδυόμενος ἐπ' αὐτοῦ ὑψοῦται φρούριον γέμον ἐρειπίων ἀναπολούντων ἡμέρας παρελθούσης εὐκλείας, καὶ συνεχεται μετὰ τῆς ἀντιπέρας ξηρᾶς διὰ μακρᾶς γεφύρας, ἔργον βυζαντινῆς καὶ τουρκικῆς ἐποχῆς. Οὐδεὶς ὑπάρχει λιμὴν ἐκτὸς δύο μικρῶν μυχῶν προφυλασσόντων τὰ πλοῖα τοῦ ἀπὸ Μαλέα ἐξορμουόντος μετὰ λύσεως βορρᾶ διεγείροντος κολοσσιαῖα κύματα καταποντίζοντα τὴν μικρὰν πόλιν. Πλείστοι κατηρειπωμένοι ναῖσχοι βυζαντινῆς τέχνης πληροῦσι τὴν πόλιν, ἐξ ὧν δύο σώζονται σχεδὸν ἀκμαῖοι, μεγάλης ἐκτάσεως καὶ τέχνης ἀρίστης. Νῦν ἡ πολίχνη αὕτη ἐντὸς τοῦ περικλειόντος αὐτὴν παχυτάτου τείχους δὲν παρουσιάζει ἢ ἐρείπια ἐπὶ ἐρείπιοις καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σμικροτάτας οἰκίας φύρδην μίγδην ἐρριμένας οὕτως ὥστε οὐδεμία νὰ διακρίνηται εὐθεῖα ὁδός. Ὀλίγιστοι κάτοικοι διαμένουσιν ἔτι παρὰ τὰ ἐρείπια ἐκεῖνα, μνημεῖα περιζήτητου ἄλλοτε ἀσφαλεστάτης ἐστίας πολλῶν χιλιάδων λαοῦ καὶ εὐνοουμένου αὐτοκρατορικοῦ ἐνδιαιτήματος. Ἡδὴ ὅμως ἡ ἐρήμωσις μόνῃ ἐδρεύει ἐκεῖ, ἢ δὲ ἀπογοητεία εἶνε ἡ παραγομένη ἐντύπωσις· τὸ ἐπισφαλὲς τῆς μεγαλειότητος σαφῶς καταδεικνύεται ὑπὸ τῶν κατερριμμένων στύλους, τὰς διαρραγείσας στοᾶς, τοὺς ἡμικρημισμένους ναοὺς, τὰ κατάρρευσαντα βασιλεία, τὰς ἐγκαταλελειμμένας ἀγορὰς καὶ τὰ κατηρειπωμένα φρούρια, ἀντικείμενα, τὰ ὅποια ἄλλοτε ἢ εὐδαιμονία εἶχεν ἰδρύσει ἀλαζῶν ὅπως κολακεία τὴν φιλαυτίαν τῆς, ἐνῶ ἡ δυστυχία μόνῃ καὶ σταθερὰ τῆς μαϊότητος σύντροφος ἐπέπρωτο νὰ πῆξῃ κατόπιν ἐκεῖ τὸ θλιβερώτατον ἐμβλημα τῆς.

(Ἀκολουθεῖ).

Εἰς Λεγκώμα Κορῆς

Γνωρίζεις τὴν νεότητά;
 Εἶν' ἄνθος, φίλη, θάλλον.
 Πλήν, φεῦ! τὴν θαλερότητα
 Εἰς φθίσιν μεταβάλλον,
 Εὐθὺς ὡς παύση ἡ τροφή·
 Ἡ εὐελπίς καρδία.

E. I. E.

